

ด่วนมาก
ที่ พณ ๐๓๐๕/๖๗๖

ทวศ. 28
15 ก.พ. 64
12.00 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 2336
รับที่(อีเมล)..... -
วันที่ 5 ก.พ. 2564 เวลา 11.55 น.

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ.นนทบุรี
อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

180

เรื่อง การจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ว่าด้วยการค้าข้าวระหว่าง
กระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการค้าข้าวระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทย
และกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
๓. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการค้าข้าวระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทย
และกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย คู่มือฉบับภาษาไทย

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการค้าข้าวระหว่าง
กระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย มาเพื่อคณะรัฐมนตรี
พิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๒) การสร้างรายได้
และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหาร
ราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓ สถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซียประจำประเทศไทยได้มี
หนังสือถึงกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ แจ้งว่ารัฐบาลอินโดนีเซียประสงค์จะขอหารือผ่านระบบ
Video Conference เกี่ยวกับการต่ออายุบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU)
ว่าด้วยการค้าข้าวกับรัฐบาลไทย ซึ่งได้หมดอายุไปเมื่อปี ๒๕๕๙ และต่อมาเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ อธิบดี
กรมการค้าต่างประเทศได้หารือกับผู้แทนรัฐบาลอินโดนีเซียในเรื่องดังกล่าว โดยแจ้งว่าฝ่ายไทยยินดีที่จะทำ
MOU ว่าด้วยการค้าข้าวกับอินโดนีเซีย จึงขอให้ฝ่ายอินโดนีเซียส่งร่าง MOU ให้ฝ่ายไทยพิจารณาดำเนินการ
ตามขั้นตอนต่อไป

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ เมื่อปี ๒๕๕๙ รัฐบาลไทยโดยกระทรวงพาณิชย์ได้ทำ MOU ว่าด้วยการค้าข้าวกับรัฐบาล
อินโดนีเซียโดยกระทรวงการค้า โดยสาระสำคัญของ MOU ดังกล่าวระบุว่า ทั้งสองฝ่ายจะซื้อขายข้าวขาว ๑๕% - ๒๕%
ปริมาณไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การผลิตของทั้งสองประเทศและระดับราคาในตลาดโลก
โดยฝ่ายไทยมอบหมายให้กรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการและฝ่ายอินโดนีเซียมอบหมายหน่วยงาน BULOG
เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่ง MOU ฉบับนี้มีผลบังคับใช้ระหว่างปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ และในปี ๒๕๕๔ ทั้งสองฝ่ายได้ต่ออายุ
MOU ดังกล่าว โดยมีผลบังคับใช้ระหว่างปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ภายใต้ MOU ดังกล่าว กรมฯ ได้ทำสัญญา
ซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) กับ BULOG รวมทั้งสิ้น ๔ สัญญา ปริมาณข้าวรวม ๙๒๕,๐๐๐ ตัน

๒.๒ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ กระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือถึงกระทรวงพาณิชย์ แจ้งว่าได้รับหนังสือจากสถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซียประจำประเทศไทย นำส่งร่าง MOU ให้ฝ่ายไทยพิจารณา ซึ่งในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ - มกราคม ๒๕๖๔ ทั้งสองฝ่ายได้พิจารณาและปรับแก้ถ้อยคำในร่าง MOU และเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ กรมเอเชียตะวันออกได้มีหนังสือถึงกรมการค้าต่างประเทศ แจ้งว่ากระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อการปรับแก้ถ้อยคำตามที่ฝ่ายอินโดนีเซียเสนอ ทั้งนี้ ขอให้กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาปรับแก้ถ้อยคำในร่าง MOU ฉบับภาษาไทยให้สอดคล้องกับคู่ฉบับภาษาอังกฤษด้วย ซึ่งกรมการค้าต่างประเทศได้ปรับแก้ถ้อยคำในร่าง MOU (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) และคู่ฉบับภาษาไทยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กรมเอเชียตะวันออกได้มีหนังสือถึงกรมการค้าต่างประเทศ แจ้งว่าได้รับหนังสือจากสถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซียประจำประเทศไทย แจ้งว่ารัฐบาลอินโดนีเซียไม่ประสงค์ให้มีการแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ในการจัดทำ MOU ดังกล่าว พร้อมเสนอการลงนามในรูปแบบการเวียนเอกสารให้คู่ภาคีอีกฝ่ายลงนาม (circularly)

๒.๓ การจัดทำ MOU ของรัฐบาลอินโดนีเซียมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการสำรองข้าวเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ ในสถานการณ์ที่ปริมาณผลผลิตข้าวภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค โดยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา รัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายพึ่งพาตนเองด้านอาหาร (self-sufficiency policy) โดยส่งเสริมการปลูกข้าวภายในประเทศเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคและนำเข้าเท่าที่จำเป็น แต่ในบางปีอินโดนีเซียประสบปัญหาผลผลิตข้าวได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ จึงมีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวจากต่างประเทศเพื่อบริโภคและเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ ดังนั้น การจัดทำ MOU ดังกล่าวจะเป็นโอกาสให้รัฐบาลอินโดนีเซียพิจารณานำเข้าข้าวจากไทย และเพิ่มปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังตลาดอินโดนีเซียให้มากขึ้น รวมทั้งยังเป็นการรักษาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้าข้าวอันดีระหว่างไทยและอินโดนีเซียที่มีมาอย่างยาวนานด้วย

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การจัดทำ MOU ว่าด้วยการค้าข้าวระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ซึ่งการจัดทำ MOU ดังกล่าว จะช่วยเพิ่มโอกาสการส่งออกข้าวไทยในตลาดอินโดนีเซียให้มากขึ้น รวมทั้งยังเป็นการรักษาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้าข้าวอันดีระหว่างกัน

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๔.๑ อนุมัติการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ว่าด้วยการค้าข้าวระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๔.๒ มอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มอบหมายให้เป็นผู้ลงนามใน MOU ตามข้อ ๔.๑

๔.๓ หากมีการแก้ไขถ้อยคำที่มีได้ทำให้สาระสำคัญใน MOU เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้อยู่ในดุลยพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มอบหมายที่จะดำเนินการได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

กองบริหารการค้าข้าว

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๕๑๓๗

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๘๒๑